

Sygn. akt I CSK 605/16

POSTANOWIENIE

Dnia 20 marca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z powództwa Województwa [...] przeciwko Fundacji [...] w W.
o ochronę dóbr osobistych,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 20 marca 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 20 października 2015 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 540 (pięćset czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 3 i 4 k.p.c. Przesłanki te nie zostały spełnione.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, przez co należy rozumieć, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych, podobnych spraw. Jednocześnie, chodzi o problem, którego wyjaśnienie byłoby konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), i także w związku z podstawą prawną stanowiącą podstawę wydania zaskarżonego wyroku (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 oraz z dnia 3 lutego 2012 r. II UK 271/11 - nie publ.). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien przy tym nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07 oraz z dnia 9 lutego 2011 r., III SK 41/10 - nie publ.). Chodzi przy tym o zagadnienie nowe, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji.

Zdaniem skarżącej, w sprawie niniejszej występuje istotne zagadnienia prawne sprowadzające się do określenia granic dopuszczalnej ingerencji sądu w treść oświadczenia, o którym mowa w art. 24 k.c. Skarżąca nie przedstawiła pogłębionego wyводу prawnego w celu wykazania, że przedstawione przez nią zagadnienie jest nowe i istotne, a ponadto nie wskazała występujących na jego tle rozbieżności w orzecznictwie.

Należy zauważyć, że poruszona w skardze kasacyjnej problematyka było przedmiotem wielokrotnych wypowiedzi Sądu Najwyższego (zob. m. in. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 10 listopada 2016 r., IV CSK 42/16, nie publ.; z dnia 11 lutego 2011 r., I CSK 334/10, OSNC-ZD nr A/2012, poz. 5; z dnia 23 maja 2013 r., IV CSK 664/12, nie publ.; z dnia 11 marca 2016 r., I CSK 90/15, nie publ.; z dnia 2 lutego 2011 r., II CSK 393/10, nie publ.; z dnia 20 stycznia 2011 r., I CSK 409/10, nie publ.; z dnia 24 sierpnia 2011 r., IV CSK 587/10, nie publ.). Sąd Najwyższy wyraźnie wskazywał, że niezależnie od wymogu precyzyjnego sformułowania żądania w pozwie, ostateczna treść oświadczenia zależy od uznania sądu i jest zdeterminowana okolicznościami sprawy. Przepis art. 24 § 1 k.c. pozostawia ocenie sądu kwestię, czy żądana przez powoda treść i forma oświadczenia jest odpowiednia i celowa do usunięcia skutków naruszenia, co prowadzić musi do wniosku, że sąd może ingerować w żądaną treść oświadczenia przez ograniczenie jej zakresu, czy uściślenie określonych sformułowań.

Skarżąca nie wykazała również przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w postaci nieważności postępowania. Zdaniem skarżącej, nieważność miałaby przejawiać się pozbawieniem jej możliwości obrony swych praw poprzez zobowiązanie pozwanej do publikacji oświadczenia o zmienionej treści, aniżeli wynikającej z pozwu.

Przesłanki, na które powołała się skarżąca, nie dają podstaw do uznania, że faktycznie doszło do nieważności postępowania w niniejszej sprawie. Należy przypomnieć, że pozbawienie strony możliwości obrony jej praw w rozumieniu art. 379 pkt 5 k.p.c. zachodzi wówczas, gdy z powodu uchybienia przez sąd przepisom postępowania strona, wbrew swojej woli, została faktycznie pozbawiona możliwości

działania w postępowaniu lub jego istotnej części, jeżeli skutków tego uchybienia nie można było usunąć przed wydaniem orzeczenia w danej instancji. Brak jest jakichkolwiek podstaw, aby uznać, że taka sytuacja miała miejsce w postępowaniu toczącym się przed Sądem drugiej instancji. Należało uznać, że przesłanka nieważności postępowania nie została przez skarżącą wykazana.

Zgodnie ze stanowiskiem judykatury, odwołanie się do przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymaga przedstawienia tego, w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi oraz argumentacji wykazującej na to, że istotnie skarga jest oczywiście uzasadniona. Chodzi tu o wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.).

Skarżąca odniosła się do Konstytucji oraz treści art. 24 § 1 k.c., jednak wskazane przez nią okoliczności nie usprawiedliwiają takiej oceny zaskarżonego orzeczenia. Sąd Najwyższy nie dopatrywał się rażącego naruszenia powołanych przepisów, widocznego *prima facie*. Brak jest jakichkolwiek podstaw, aby twierdzić, że w niniejszej sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa, a zaskarżone orzeczenie nie mogłoby się ostać. Wobec powyższego nie można uznać, że przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania została w sposób właściwy wykazana.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

aw

jw